GAZETA Wielkiego Xięstwa POZNAŃSKIEGO.

Nakładem Drukarni Nadwornéj *W. Dekera i Spółki.* — Redaktor: *A. Wannowski.*

№ 44. — We Wtorek dnia 21. Lutego 1832.

Wiadomości krajowe.

Z Berlina, dnia 17. Lutego.

Odjechali stąd: JW. Generał-Porucznik i Generał-Adjutant N. Cesarza Rossyjskiego, Hr. Orłow przez Hagę do Londynu.

Cesarsko-Rossyjski Sekretarz legacyi, Baron Ungern-Sternberg, gońcem do Petersburga.

Cesarsko-Rossyjski strzelec polowy Kusmin, gońcem przez Hagę do Londynu.

Z dnia 18. Lutego.

N. Król raczył Obywatela i Deputowanego powiatu, Osten, mianować Radzcą Ziemiańskim powiatu Regenwaldskiego w obwodzie Regencyjnym Szczecińskim.

N. Król raczył Plebanowi Lötz w Gross-Stepnitz, w obwodzie Regencyjnym Szczecinskim dać order Orła Czerwonego 4téj klassy.

Odjechał stąd: Cesarsko-Rossyjski strzelec polowy, Adamow, gońcem do Wiednia.

Wiadomości zagraniczne.

Rossya.

Z Petersburga, d. 28. Stycznia. (star. st.)

Reskrypt Cesarski do Generał-Adjutanta, Generała jazdy Hr. Krasińskiego: „Z wiadomego Nam stałego poświęcenia się Waszego ku Tronowi Naszemu, i gorliwości o istotne dobro ojczyzny, i służby publicznéj któréj niejednokrotne daliście dowody, wybraliśmy Was byli do osobnego, ważnego polecenia, wymagającego rościągłych wiadomości, wielkiéj roztropności i czynności niezmordowanéj. Polecenie takowe, wypełniliście ku zupełnemu Naszemu zadowoleniu, a tém samém nabyliście nowych praw do Naszéj łaski i życzliwości, w dowód któréj mianujemy Was Kawalerem orderu Ś. Włodzimierza I. klassy, którego znaki przesełając przy niniejszém, zostajemy na zawsze ku wam przychylni. D. 18. Styczn. 1832.“

W skutek Ukazów N. Pana do Rządzącego Senatu, z d. 18. b. m. niżéj wymienieni wielcy urzędnicy i urzędnicy Dworu Królestwa Polskiego przechodzą do Dworu Cesarskiego: Wielki Mistrz Hrabia Maxymilian Jabłonowski, Wielkim Mistrzem; Wielki Koniuszy Hr. Alexander Potocki, Wielkim Koniuszym; Wielki Łowczy Hr. Alexander Batowski, Wielkim Łowczym; Marszałek Dworu Hr. Maxymilian Fredro, w stopniu Marszałka Dworu; Koniuszowie: Hr. Henryk Żabiełło i Hr. Wacław Gutakowski, w stopniu Koniuszych; a Mistrz obrzędów Jan Kolumna-Żaboklicki, w stopniu Mistrza obrzędów.

Przez Ukaz, tegoż dnia dany do Kantoru Dworu, przeniesione zostają do Dworu Cesar-

skiego: 1) z tytułem Szambelanów następne osoby, które miały tenże tytuł we Dworze Królestwa Polskiego: Ignacy Turkułł, Hr. Sebastyan Badeni, Hr. Wincenty Raczyński, Adam Łęski, Tadeusz Dzierzbicki, Franciszek Skibicki, Hr. Józef Sobolewski, Jan Mieroszewski i Hr. Fryderyk Skarbek; 2) z tytułem Kammerjunkrów, następne osoby, które miały tenże tytuł we Dworze Królestwa Polskiego: Antoni Wojczyński, Ignacy Deboli, Hr. Waleryan Krasiński, Antoni Borzewski, Jan Dziekoński, Franciszek Szemioth, Hr. Julian Stadnicki, Xżę Konstanty Giedroyć, Hr. Leon Grabowski, Baron Edward Rastowiecki, Hr. Adolf Hussarzewski, Hr. Janusz Rostworowski, Eugeniusz Deszert i Wacław Łuszczewski.

N i e m c y.

Z Erfurtu, dnia 8. Lutego.

Oficerowie polscy z korpusu Giełguda poczytali za powinność, Król. Pruskiemu Kapitanowi, który ich za zleceniem rządu swego od Elbląga aż do naszego miasta prowadził, ofiarować w darze pierścień złoty z przyłączeniem następującego pisma: „Nadszedł moment rozstania się, czcigodny Mężu! Krótkość czasu niepozwala nam wynurzyć WPanu należyte dzięki za staranność, którąś nam podczas podróży poświęcił. Poznałeś serca nasze, azatém też o szczerości życzeń naszych powątpiewać niebędziesz. Nigdy niezapomnimy owéj życzliwości, któréj tyle nam dałeś dowodów, i życzymy, aby nieba zlały na WPana wszelkie błogosławieństwa, których godnym być się pokazałeś. — Przyjacielu ludzkości! powracaj zdrów i szczęśliwie na łono rodziny swojéj, i używaj tam téj pomyślności, któréj Ci z serca całego życzymy. — Nieprzestawaj nigdy kochać nieszczęśliwych Polaków i ilekroć spojrzysz na mały ten dar, pamiętaj o nich. My wszyscy, co list ten podpisujemy, zawsze Cię w pamięci czułéj zachowamy.“

Z Frankfurtu n. M., d. 9. Lutego.

Dzisiaj zrana odjechało ztąd 9 oficerów polskich pułku 9go piechoty i artyleryi konnéj, którzy wczoraj po południu tu przybyli przez Hanawę, przez Grossgerau do Francyi. Należą oni do 6 kolumn jeszcze oczekiwanych.

W ł o c h y.

Z Modeny, dnia 6. Lutego.

Stósownie do ogłoszenia policyi akademicy tutejsi muszą się wednie odznaczać przez osobne medale, które im na szyję zawieszają a za pierwszém uderzeniem w dzwony Ś. Anioła (zaraz po zachodzie słońca) udawać się do domów swoich; bez wyraźnego pozwolenia policyi niewolno im uczęszczać ani na teatr, ani na inne miejsca publiczne.

F r a n c y a.

Z Paryża, dnia 8. Lutego.

Monitor dzisiejszy zawiera postanowienie Królewskie, stosownie do którego prawo z dn. 11. Sierpnia r. 1807. względem nadzwyczajnych pensyi wielkich dygnitarzy państwa nazawsze się unieważnia.

Dzisiejszy Temps następujący zamieścił artykuł: „Pensye Izby Parów są zatrzymane, zaprowadzono tylko redukcyą z 60,000 fr. Otoż to całe oszczędzenie, zaiste bardzo wielkie w porównaniu z budżetem naszym, przeszło 1000 mil. wynoszącym!! O cudy nad cudami! Cały świat zgadzał się na to, że tylko nadużycie pensye te zaprowadziło, że z największą niesprawiedliwością i w największym nieładzie niemi szafowano, a jednak znalazła się większość, za niemi głosująca, która takim sposobem sumienie swoje polityczne, jeśli tych słów użyć się godzi, zdradziła. — Rezultat podobny mógł tylko przez potajemne i obce zabiegi być osiągniętym, do których też liczymy groźbę Ministeryum, że się chce od służby uchylić i Izbę rozwiązać, wywieraną w skrytości i w poufałych rozmowach. Lecz kraj ich posądza! Izba Deputowanych zatrzymuje pensye Karola X., a Sędziowie potępiają wszystkich autorów. To nazywa Ministeryum nasze rządem energicznym.“

Pan Humann mianowany został Prezydentem, zaś Pan Martin du Nord Sekretarzem Kommissyi śledzczéj w sprawie P. Kessnera.

Aresztowany Kapitan Kersausie pisał list do Redaktora Stenografu, w którym usiłuje dowieśdź, że jest zupełnie niewinnym i że go bez najmniejszéj przyczyny do więzienia wtrącono.

Redaktorowie gazet francuzkich, Rewolucyi i Kuryera Europejskiego, nanowo stanęli przed Sądem, a to z przyczyny artykułu w gazecie Rewolucyi, dotyczącego się zwołania zgromadzeń prymarnych na korzyść Napoleona II. i zamieszczonego z uwagami żarliwemi w Gazecie franc. i w Kuryerze. Pana de Genoude z więzienia St. Pelagie, gdzie go, jak wiadomo, z powodu dawniejszych wykroczeń prassy, osadzono, zaprowadzono do sali instrukcyjnéj, podobnież i Pana Thouret, Redaktora Rewolucyi, który z powodu choroby czas swój w szpitalu wysiedzieć musi. Po długich dyskussyach, w których PP. Mauguin, Berryer i Hennequin, sprawy oskarżonych bronili, przysięgli tychże z powodu naruszenia praw Króla, uświęconych tronowi i zabezpieczonych onemu przez naród cały, skazali na 3miesięczne uwięzienie i karę pieniężną z 300 fr. — Pan

Genoude takim sposobem przed końcem Sierpnia na wolność niebędzie wypuszczonym. Dej Algieru powróci do Paryża.

Głoszą, że po rozpoznaniu budżetu dla Ministeryum spraw zewnętrznych, Generał Sebastiani do dymissyi się poda; na miejsce jego nastąpi podobno Admirał Rigny. Do téj pory spodziewa się Pan Périer, iż nada sprawom dyplomacyjnym pomyślniejszy kierunek, tak dalece, iż będzie mógł odstąpić od początkowego zamiaru swego zatrzymania Ministeryum rzeczonego dla siebie.

Dziennik handlowy pisze: Donosiliśmy wczoraj o nadejściu nadzwyczajnego gońca z Petersburga do Ministeryum spraw zewnętrznych z depeszami do rządu naszego. Z tych wynikać się zdaje, że gabinet rossyjski względem ratyfikacyi traktatu żadnych jeszcze nieuczynił postanowień pewnych, więc w przeciągu 6 tygodni nic się jeszcze nie zdecyduje, ponieważ doczekać się teraz trzeba powrotu gońca, mającego dopiero być wyprawionego. Uwagi godną jest rzeczą, że upłynienie téj pory właśnie przypada na początek wiosny.

Niedawno aresztowano Generała z powodu bardzo małego długu i przyprowadzono przed P. Debelleyme. Ten musiał przyznać że postępowanie to zupełnie zgodne z przepisami i że Generał musi się udać do więzienia St. Pelagie. Wziął jednakże na bok komornika, zapłacił z własnych funduszów dług i tym sposobem zachował wolność starego wojownika.

Hiszpania.

Z Madrytu, dnia 26. Stycznia.

Dzienniki paryzkie donoszą: „Oprócz PP. Paez de la Cadena i Ofalia, umieszczeni są między kandydatami na wakujący Urząd Ministra w wydziale spraw zewnętrznych po śmierci Pana Salmon: Xiążę San Fernando, oraz PP. Gomez Labrador, Urrutia, Castillo i Campuzano. Tutejszy Poseł przy Dworze Angielskim, P. Cea Vermudez upoważniony został do stawania na konferencyi ze strony Hiszpanii, gdyby tam rzecz toczyć się miała w sprawie Portugalii. Główna kwatera wojska, stojącego w obserwacyi nad granicą Portugalską, a które składać sie ma z 25,000 z 36 działami, jest w Ciudad-Rodrigo.“

Anglia.

Z Londynu, dnia 7. Lutego.

Przy rozpoczęciu dzisiejszego posiedzenia Izby wyższéj wręczył Xiążę Sussex petycyą przez 200 medyków podpisaną, żądających, aby nauce anatomii należytego udzielono wsparcia i ułatwienia. — Hr. Grey, między innemi petycyami doręczając też jednę z Irlandyi, w któréj się mieszkańcy odmiany praw dotyczących się podatków kościelnych domagają, wyrzekł, że Izba, zanim przedmiot ten weźmie pod rozwagę, nadewszystko na to uważać powinna, ażeby praw dotąd istniejących nienadwerężano (słuchajcie, słuchajcie!); przeto poczytuje on za przyzwoitą, wnieść bil, zabezpieczający tym prawom należytą powagę. (Słuchajcie!) Hr. Wicklow uważał, że gdyby zacny Hrabia, przy sterze państwa stojący, intencyą podobną dawniéj był oświadczył, niejedna korzyść spłynęłaby była na nieszczęśliwą Irlandyą; zresztą było to oddawna zamiarem jego własnym, wnieść bil ku utrzymaniu powagi praw. — Markiz Londonderry chwali Izbę, iż przynajmniéj jakiekolwiek czyni doświadczenia, ku przyniesieniu ulgi nędznéj Irlandyi. Lord Plunkett oświadczył zadowolenie swoje z powodu objawiającéj się coraz bardziéj chęci rządu w ustaleniu praw, stósownie do których dziesięciny pobierać się mają. Na nieszczęście wszelako wierzą w Irlandyi powszechnie, że rząd wielki powziął zamiar zniesienia i unieważnienia wszelkiéj własności kościelnéj. — Hr. Aberdeen uczynił zapowiedziane przez siebie zapytanie względem spraw belgijskich, żądając uwiadomienia, czy przy przełożeniu choć cząstkowo tylko zratyfikowanego traktatu formalności uświęcone zachowano? Hr. Grey dał tęże samę odpowiedź, jaką Lord Palmerston w Izbie niższéj, że formalności w zwyczaj wprowadzone, zachowane być mają dopiero po zratyfikowaniu traktatu w całości.

Sun przy opisaniu instalacyi Sir John Hobhouse i Pana Tennyson i uroczystości z powodu tego danéj, największemi Króla uwielbiając pochwałami, robi niektóre uwagi nad wychowaniem Xiężnéj Wiktoryi. Wynurza on obawę, że Xiężniczkę młodą takiemi napawają zasadami, które sposobu wi myślenia Króla teraźniejszego wbrew są przeciwne, przeto téż zaleca, aby osoby dotychczas Następczynią otaczające oddalono.

Z dnia 8. Lutego.

Spectator zamieścił ostry artykuł o bilu reformy, w którym następujące się wymieniają osoby dostojne, jako przeciwnicy środka tego zbawiennego: Królowa, Xiężniczki Augusta i Zofia, małżonka Posła rossyjskiego, Xiężna Liewen, Xiążęta Cumberland, Glocester i Wellington. Jako najgorliwszego reformatora wymienia dziennik ten Króla samego. — Kuryer uwagi swoje robiąc nad wspomnionym artykułem, oświadcza, że wmieszanie się Królowéj Angielskiéj w sprawy polityczne wbrew się sprzeciwia zasadom konstytucyjnym kraju.

Lord Kanclerz zasłabł a na miejscu jego za-

siadł wczoraj w Izbie wyższéj na worku wełnianym Hr. Schaftesbury. Lord Brougham już od dawna rzadko bardzo mówił w Izbie wyższéj; ztąd wnioskowano, że on nie w takiéj, jak niegdyś, przyjaźni żyje z pierwszym Ministrem. Wymówka gazet ministeryalnych, że nowo utworzone sądy w sprawach bankructw zupełnie jego uwagę na się ściągnęły, bynajmniéj nie jest dostateczną lub przekonywającą.

Standard, gazeta wieczorna w duchu Torrysów pisana, donosi, że Sir James Graham, pierwszy Lord admiralicyi, i Sir Thomas Denman urzędów swoich się zrzekli. Pierwszy już był zamilkł od niejakiego czasu w Izbie niższéj, gdzie dawniéj był jednym z najlepszych mówców na ławce ministeryalnéj. Miał on podobno przełożyć Izbie rozkład wydatków dla marynarki i poróżnić się w téj sprawie z Hr. Grey. — Od czasów niedoboru z 4 mil w dochodach państwa wpadł Rząd w wielki ambaras pieniężny. W kassie państwa nastał odpływ zupełny tak dalece iż Rząd czasami nie ma funduszów do wypłacenia urzędnikom pensyi kwartalnéj, co mianowicie kommissarzom i niższym urzędnikom staje się coraz bardziéj uciążliwém. Powtórna kreacya papierowych pieniędzy jest teraz prawie niezbędnie potrzebną, a choć Wigowie takiemu środkowi dawniéj się zawsze sprzeciwiali, wszelako zbieg okoliczności ich do użycia onego skłoni.

Zdaje się, że Xiężniczka Kent zupełnie się znowu pojednała z dworem, z którym się, jak wiadomo, z powodu zaniedbania etykiety podczas uroczystości koronacyi była poróżniła. Pokazuje się ona często na promenadach z Xiężniczką Wiktoryą, któréj stan zdrowia ciągle jeszcze słuszną wznieca obawę. W środę zeszłą Xiężniczka Kent w pałacu swoim w Kensington wspaniały dała wieczor; między mistrzami, którzy się słyszeć dali, największe zyskała oklaski Pani Dulken, graczka na fortepianie z Hamburga.

Times ostro powstaje na sposób zabierania pism publicznych we Francyi i na samowolne ukarania autorów, rokując Panu K. Périer, że jeśli przenikliwość i rozsądek jego nadużyciom podobnym, końca nie położą, on całe swoje zarządy na największe narazi niebezpieczeństwo.

Dnia 4. m. b. odbyło się posiedzenie komitetu wywędrowania w Downingstreet. Obecnymi byli Xiążę Richmond, Lord Howick i PP. Francis Baring i Ellice. Codzień się po 80 albo 100 kobiet zgłasza, chcących udać się do Australii, w téj nadziei że tam za mąż pójdą.

Pani Fitzherbert ubiega się o honory Królewskie. Nazywa się ona teraz wdową po Jerzym IV. (była ona, jak wiadomo, pierwszą oblubienicą zmarłego Króla), daje wielkie bale w Brighton, do których tylko przystęp mają osoby przy dworze przedstawione. Mówią teraz nawet, że Jerzy IV. ożenił się z nią katolickim obrządkiem w Calais.

Wywozy srebra i złota ustały; lecz kurs jeszcze się tak nie podniósł, aby sprzyjać nowym dowozom.

Wyciąg z Berlińskiego kursu papierów i pieniędzy.

Dnia 18. Lutego 1832.	Papierami	Gotowizną
	po	*po*
Obligi długu państwa . .	94	93 2/3
Obligi bankowe aż do włącznie lit. H.	—	—
Zachodnio-Pruskie listy zastawne	97 1/4	96 3/4
Listy zastawne W. Xięstwa Poznańskiego	98 1/2	—
Wschodnio-Pruskie . . .	99 1/2	—
Szląskie	105 7/8	—

Poznań, dnia 20. Lutego 1832.

	Papierami.	Gotowizną.	Od ста.
Kurs obligów m. Poznania	96	—	4